

Utrinki Dneva odprtih vrat Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo ob Svetovnem dnevu oceanov

Vlado Bernetič, Katja Klun, Patricija Mozetič, Anja Šimon

»Oceani so srce našega planeta. Tako kot srce poganja kri do vsakega dela telesa, oceani povezujejo ljudi na Zemlji, ne glede na to, kje živimo. Oceani uravnavajo podnebje, prehranjujejo milijone ljudi, proizvajajo kisik in nudijo prebivališče številnim organizmom, ... in še veliko več! V želji, da zagotovimo zdravje in varnost vsem prebivalcem planeta in bodočim generacijam, je nujno, da prevzamemo odgovornost in varujemo oceane, tako kot varujemo sami sebe.« S temi besedami so želeli pobudniki praznovanja Svetovnega dneva oceanov 2016, ki poteka vsako leto 8. junija pod okriljem Združenih narodov, spodbuditi k aktivnostim. Osrednja tema oziroma geslo osveščanja je bilo *Zdravi oceani, zdrav planet* s posebnim poudarkom na onesnaženju s plastiko. V tej luči je bil svetovni praznik oceanov obeležen tudi na Morski biološki postaji Nacionalnega inštituta za biologijo (NIB) v Piranu ob že tudi tradicionalnem *Dnevu odprtih vrat*. Obiskovalcem so bili omogočeni vodeni ogledi, udeležba na interaktivnih delavnicah ter na predavanjih in predstavitvah projektov. Tako kot pretekla leta so pripravili niz osmih delavnic in plenarno predavanje na temo onesnaževanja slovenskega morja s poudarkom na mikroplastiki.

Približno 250 učencev in dijakov iz šestih osnovnih šol in dveh srednjih šol z različnih koncev Slovenije se je lahko udeležilo dveh od osmih tematskih naravoslovnih in kreativnih delavnic. Popoldne se je pridružilo tudi nekaj zunajšolskih obiskovalcev, predvsem družine. Vsi ostali obiskovalci pa so bili lahko deležni ogleda prostorov oziroma laboratorijev Morske biološke postaje Naci-

onalnega inštituta za biologijo, predavanj in projektnih stojnic. Delavnice, ki so potekale zjutraj in popoldne, so bile: *Pogled pod mikroskop* pod vodstvom dr. Janje Francé in dr. Ive Talaber; *Raznovrstnost morskih organizmov*, ki sta jo vodila dr. Martina Orlando Bonaca in Domen Trkov; *Svet v malem*, za katero je poskrbela izr. prof. dr. Valentina Turk; v dopoldanskem času je potekala tudi delavnica *Odpadki v morju*, ki je bila postavljena s pomočjo sodelavcev Inštituta za vode Republike Slovenije Štefana Trdana in dr. Špele Koren; v Potapljaški bazi Morske biološke postaje je delavnico *Priprava na potop* uredil Janez Forte; zanimive *Poskuse z vodo* sta pripravila Martin Vodopivec in Anja Fettich. Posebej so navdušili izvajalci delavnice *Robošmucki* iz Osnovne šole Vojke Šmuc iz Izole pod mentorstvom učiteljice Mojce Pristov Fink s svojim programsko avtomatiziranim oziroma robotiziranim logističnim poligonom. Ne nazadnje pa je med Bernardinom do zasidrane raziskovalne ladje *Sagita* ta dan potekala stalna pomorska linija - morda tudi najbolj zanimiva pot na delavnico *Delo na ladji*, katero so vodili Tihomir Makovec, Marko Tadejevič, dr. Borut Mavrič in Milijan Šiško.

Program prireditev na Morski biološki postaji Nacionalnega inštituta za biologijo Piran je poleg delavnic in predstavitve *Družtva Morigenos*, ki preučuje življenje delfinov in ostalih morskih sesalcev v našem morju, obsegal tudi predavanje izr. prof. dr. Oliverja Bajta na temo *Onesnaževanje slovenskega morja - viri in možni vplivi*. Dr. Vesna Flander Putrlje je na več predavanjih in vodenih ogledih prostorov, ki so se vrstili čez

dan, predstavila aktivnosti Morske biološke postaje z naslovom *O dejavnosti Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo*. Pomemben dogodek tega dne je bila tudi podelitev *Modre zastave* društva DOVES – FEE Slovenija raziskovalnemu plovilu *PI-800 Sagita* in plovilu *PI-3930*, katero je vodji enote Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo dr. Andreji Ramšak izročil nacionalni koordinator mag. Boris Šušmak. Ves dan je bil neprekinjeno predvajan predstavitveni film o zaščitenih območjih in aktivnosti Javnega zavoda Krajinski park Strunjan. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi umetniško fotografsko razstavo sodelavca Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo Tihomirja Makovca z naslovom *PUNT-A (Morski svet in mi - 1)*, ki jo je postavil Vladimir Bernetič, podprla pa jo je Luka Koper s sredstvi sklada *Živeti s pristaniščem*. Za uspešno organizacijo prireditve in logistiko izvedbe sta poskrbeli dr. Katja Klun in Anja Šimon, uvodničarka na

predavanjih pa je bila dr. Andreja Ramšak, vodja raziskovalne enote Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo. Organizacija in vsebine so bile izvedene v okvirih programa dela Nacionalnega odbora Medvladne oceanografske komisije (IOC), ki mu predseduje izr. prof. dr. Patricija Mozetič. Ustvarjalni pristop s soudeležbo obiskovalcev v interaktivnih delavnicah je že preizkušena oblika seznanjenja z vsebinami znanstvenoraziskovalnega dela mladih na poti približevanja odločitvam pri izbiri poklicne poti. Predavatelji so s svojimi življenjskimi izkušnjami in s primeri iz naravnega ter urbanega okolja lepo popestrili nove (v)pogleda v paleto študijskih vsebin ter razvojnih možnosti mladih nadarjenih učencev in dijakov. Obiskovalci so kot priznanje za udeležbo prejeli lično izdelani rokovnik in razglednice s slikami morskih organizmov. Organizacijo so poleg Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo omogočili tudi UNESCO – Orga-

Sodelavca Inštituta za vode Republike Slovenije Štefan Trdan in dr. Špela Koren pri izvajanju ustvarjalnega pristopa z udeleženci delavnice Odpadki v morju. Foto: Vlado Bernetič.

nizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo -, Nacionalni odbor Medvladne oceanografske komisije, Inštitut za vode Republike Slovenije, Javni zavod Krajinski park Strunjan, društvo DOVES

– FEE Slovenija in Koordinacija Mednarodnega oceanskega inštituta v Sloveniji, pobudnika *Svetovnega dneva oceanov*.

Na Raziskovalno ladjo Sagita Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo Piran so mladi naravoslovci prispeli z gliserjem pod vodstvom Milijana Šiška. Foto: Vlado Bernetič.

Dr. Martina Orlando Bonaca in Domen Trkov pri animaciji obiskovalcev delavnice Raznovrstnost morskih organizmov. Foto: Vlado Bernetič.

*Izvajalci delavnice Robošmucki iz Osnovne šole Vojke Šmuc iz Izole ob svojem logističnem poligonu.
Foto: Vlado Bernetič.*

*Delavnica Pogled pod mikroskopom je potekala pod vodstvom dr. Janje Francé in dr. Ive Talaber.
Foto: Vlado Bernetič.*

